

Titə

à

Ənyənudisa

Wema əla a, Pəlu i ƚrə e dıdā Titə. Titə ƚ nyi jifu o, və a, ə va xə Yesu ji sə. Kreti ye tədomədu mə i i lə, i Pəlu ƚrə wema a dıdā e. Ə nyi dəkə lə amə kə wə Mawudə kidə Pəlu awo mə (2Kor 8:23; Gal 2:1-3). Lə wema a mə a, Pəlu nu nənəmə kə əhabəbəjıkrətəwo, kidə əhabəbəkprətəwo dō la wə dē a, kidə ədō kə əhabəbəkprətəwo la wə awo nə Titə. Ə gbə nu nə Titə bə na hən aye də vıxo ənukpramətəwo ƚ. Ə gbə nu sigbə xəsətəwo la nə mə lə wo nənəwo mə a, kidə sigbə wo a zan wo gbə mə a. I gbə nu sigbə a kpra ənu aməganxo wo, dəkəjəwo, nyərənwo, kidə hwasiwo mə a. Ənyətə kə ji Pəlu kənu do lə wema a mə awo, dəwo kə: Nənəmə kə əhabəbəjıkrətə kidə əhabəbəkprətə wo dō a wə dē a. Vıxo ənukpramətəwo. Ənu nyəngbın kə xəsətəwo dō la wə awo.

Cocomə kə wema hən a wo kə

Pəlu ci Titə dıdā (1:1-4)

Əhabəbəjıkrətəwo kidə əhabəbəkprətəwo (1:5-9)

Ənukpramə ədōdō a (1:10--2:15)

Sıgbə xəsətə wo la zan əgbə mə a (3:1-11)

Pəlu tu ta nə wema a (3:12-15).

Amə cici

1 ¹Ənyə Pəlu Mawu ye məsəntə, amədədıdā Yesu Kriso tə i ƚrə wema əla. Mawu dō ƚ bə mə dən amə kə ye can awo va xəsə mə, nə wo a dəsi ədōdō kə də nə əl əmə, nə wo a zan əgbə, kə dō nə bübü nə Mawu a. ²Kına a, wə a dō ƚkuvı əgbə mavə mavə. Mawu kə ƚ xo nə əvı a, də əgbə mavə mavə hunna y'əzə nə mı gbəxo xıxə a na jə. ³Kə əgə kə Mawu mıa xəgəntə a dō a sun a, ə dē ye nyə disa ƚ. Ənyə hunna i i cə də asi ƚ, i ƚ lə nu i sigbə i dō ƚ mə a. ⁴Titə, Əwo i ƚ lə ƚrə wema əla dıdā. Əvi ədōdō i ə nyi ƚ lə xəsə kə dən mı də ədu a mə. Mawu Dada kidə Yesu Kriso mıa xəgəntə a, na na afənu kidə fafa əwo!

Ədō kə Titə a wə lə Kreti a

⁵ƚ daci əwo də Kreti cəgbə nə na wə ənu kə kprətə awo jrə. Lə ədūgan dəkə dəkə mə a, cə əhabəbəjıkrətə wo sigbə ƚ dō əwo a. ⁶Əhabəbəjıkrətə dō a zan əgbə kə ƚ wə ƚ kə kprə əfən nu dē nu do a o, nyərən dəkə i a dē, əvi awo dō a xəsə; i wə ƚ dō a kprə ənu xođu xođu dē, nəmı ətonumasə ye hwe dē i do wo o. ⁷Nyawo a, kə əhabəbəkprətə nyi Mawu ənujıkrətə a, wo ƚ dō a kprə əfən nu dē nu də ƚ o, ƚ dō a nyi əkə wətə o, ƚ dō la nyi xoməfyən wətə o, ƚ dō a nyi əhənūtə o, kprə ƚ dō a nyi əjrə wətə o. ƚ dō la nyi amə xođutə o. ⁸Ə dō a xə nə amə jro nyəngbın, i la rən ənyə wəwə. Ə dō a wə nə ənu kə səgbə a, i dō la nyi amə jəjə, i a nyi amə kəkə, i la dıncə lə dēeki a ji. ⁹Ə dō la lə ənyə ədōdō, kə səgbə kidə ənu kə mı lə kpra amə wo a də asi gbəngbənnə. Gənamə a, a sunji i la na ənukpramə ədōdō a, sə də wusən ranmə nə amə wo; i la dē nə amə kə də n'ətə əgü nə y'enukpramə awo gəjəjə disa nə wo.

¹⁰Də, amə sūgbə lə, i nyi əgufəntə, əgbooronyə nutə, amə brəđutə; l'ətəji a, lə jifu kə xəsə awo mə. ¹¹Ə dō a ci ənyə d'ənu nə wo, dō wo lə dən hannya hannya də əhennu brebu wo mə; i na lə kpra ənu kə wo ƚ dō a kpra a, amə wo, i na sə lə xo

wo ɖu. ¹²Wo ɲtawo doməto Kretito ɖeka kə nyi ənunyato a nu bə: « Kretitowo a, vixoto i wo nyi tɛgbɛ, ɛran baɖabaɖa, ənuɖuto, kufyɛnto i wo nyi.» ¹³ɲnyo hunna kə ənunyato a nu də wo ɲ a, ɖɔɔdo i. Yeido nà gbə nə ɲnyo nə wo vəvəɖə, nə wo a ɖo xɔsə ɖɔɔdo a, ¹⁴Wó ɲ ɖo la xɔ əgbooro xolɔɔ Jifuwoto sə o, kpɔ wo ɲ ka gbə zɔn də amə kə trɔ lə ɖɔɔdo a yomə awo sə ji o. ¹⁵ɲnu wo see i nyi kɔkɔ nə amə kə lə kɔkɔji ɖɛ awo. Vɔ a, amə kə ɲ nyi amə kɔkɔ o, i gbə bə yewo ɲ ka xɔsə awo, ənuɖəken ɲ nyi kɔkɔ nə wo o, ɖo wo nu nyanya kidə wo ye xoɖu. ¹⁶Wó bə yewo ɖəsi Mawu; vɔ a, wo nu wɔwɔ wo ɖə ɖisa bə wo ɲ ɖəsi i o. Wó nyi ənu nyɔɲu nyɔɲu wɔto, əgufɔnto, kpɔ wo ɲ sun əɖo nyɔɲgbin ɖəken ji i la tə ɲ wɔ o.

Enu kpramə nyɔ̀ngbin a

2¹Ɔwo a, ɛnu kə sɔ̀gbə kidə ɛnukpramə àdòdo a, i aa kpra amə wo. ²Nu nə ɲucu amə cincin wo bə, wo a ɖu nɔ̀ lə woɖekiwoji, wo ɖo a nyi amə kə bɔ̀bɔ̀ jə kido a, i wɔ̀ nə ɛnu kə sɔ̀gbə a, wo a rikə lə xɔ̀sə mə, rɔ̀nrɔ̀n kidə vɛ̀və də nə ɛnu mə. ³Nənə kə a, nu nə nyɔ̀run kə ɛ̀xo gboyi nɔ̀ awo bə, wo a zan àgbə kə nyɔ̀ Mawu ɲkɔ̀ a. Wó ɲ́ ka nyi amə̀lɔ̀tɔ̀ o, wó ɲ́ ka nyi àhànutɔ̀ o, wo ɖo a kpra nə ɛnu nyɔ̀ngbin amə. ⁴Wo a kpra nə nyɔ̀run kə ɲ́ nyi aməganxo awo bə, wo a rɔ̀n wo cuwo kidə wo viwo, ⁵wo a wɔ̀ nə ɛnu kə sɔ̀gbə, i wo a nyi amə kɔ̀kɔ̀. Wó a lə nə ɛ̀bɛ̀ nə àxomə̀dɔ̀ wo, i la nyi nyɔ̀run nyɔ̀ngbin kə sə nə ɛ̀tonu nə wocu wo a. Ɔnə a aməɖə ɲ́ ka va kɔ̀ ɛ̀nyɔ̀ vɛ̀n ɖə nu də Mawunyɔ̀ a ɲ o.

⁶Nənə kə a, kpra ɛnu ɖekɛjəwo bə, wo a wɔ̀ nə ɛnu kə sɔ̀gbə a. ⁷Ɔwo ɲta a, təkɔ̀ nə na wɔ̀ nə ɛnu nyɔ̀ lə ɛnu ɖɛsiadə mə, nə na nyi kɔ̀dɛ ɲ nə wo. Na cɔ̀ nə ɛnu kə ə lə kpra amə awo yɔ̀ àdòdo, i na ləbə nə ɛ. ⁸Tɔ̀wɔ̀ nyɔ̀ wo na nyi nə nuxo kə sɔ̀gbə, i amə ɖə ɲ́ ka tə ɲ́ kɔ̀ ɛ̀nyɔ̀ ɖə nu də ɲ awo; nə tɔ̀wɔ̀ kə tɔ̀wɔ̀ na ɖ̀ ɲkɔ̀pən, ɖo wo ɲ́ ka kɔ̀ ɛ̀nyɔ̀ vɛ̀n ɖə nu də mɛ́a ɲ o.

⁹Hwasiwɔ̀ ɖo a s'ɛ̀tonu nə wo ganwo lə ɛnu wo see mə, i wo a nyɔ̀ nə wo lə ɛnu ɖɛsiadə mə; wó ɲ́ ka və nə ɛ̀tə nə wogan wo nyɔ̀ o, ¹⁰nɔ̀mi wó ɲ́ ka fi nə ɛ̀fi də wo o. V̀d a, wó a nɔ̀ nə ɛ̀gbɛ̀ji nə wogan wo gɔ̀ɖɛsiadə mə, ɛ̀nə a, bɔ̀bɔ̀ la nyi ɛ̀nukpramə kə nyi Mawu mɛ́a x̀gəntɔ̀ a tɔ̀, lə ɛnu ɖɛsiadə mə.

Mawu ɖə ye fənu disa

¹¹Ɔo Mawu ɖə ye fənu kə ji x̀gəntɔ̀wɔ̀ see tɔ̀ kanrən do a disa. ¹²Afənu hunna kpra mí bə mɛ́a trɔ̀ gbə bɔ̀bɔ̀ ma ɖo nə Mawu ɖə, kidə ɛnu jro amə ɛ̀gbə əla mə tɔ̀ wo ɖə, nə mɛ́a zan àgbə kə sɔ̀gbə a, i la nyi amə jɔ̀jɔ̀, i la ɖo bɔ̀bɔ̀ nə Mawu lə àgbə əla mə. ¹³Nə i mɛ́a nɔ̀tə kɔ̀ ɲkəkə nyɔ̀ kə mí lə ɖo ɲkɔ̀vi mɔ̀ a nə. ɲkəkə hunna gbə i, Mawu gəngan, aməx̀gəntɔ̀ Yesu Kriso la trɔ̀ va lə ye ɲti kɔ̀kɔ̀ mə. ¹⁴Ɔ cɔ̀ y'ɛ̀gbə sə na də mɛ́a tamə, i la sə x̀mɛ́ lə ɛ̀nuvɛ̀n ɖɛsiadə si, i la cɔ̀ mí sə wɔ̀ ɖ̀tɔ̀kɔ̀ kɔ̀kɔ̀ kə nyi yeyta tɔ̀ a, i la sɔ̀gbə ɖə nə ɛ̀dɔ̀nyɔ̀ wɔ̀wɔ̀.

¹⁵Ye nə, ɛnu kə aa cɔ̀ tɔ̀wɔ̀ cɛ̀ kɔ̀kɔ̀pɛ́a i sə kpra amə wo a nə, i la sə də nə wusən wo, nɔ̀mi i la sə gbə ɛ̀nyɔ̀ nə wo. Ka rɔ̀n nə amə ɖəkən na gbari ɛ̀wo o.

Sigbæ xðsætowo la zan àgbæ mæ a

3¹ Na ðo n'əŋu nə amə wo see bæ wo a cɔ nə wo ðekiwo hwe nə əganwo, kidə ədukrətɔ wo; na ðoŋu nə wo bæ wo a bu nə wo, nə wo a sðgbæ ðe nə ədɔnyɛ wo see wɔwɔ. ² Wó ŋ ka nu nə ənyɔ vɔɛn ðə də amə ðə ŋ o; wó ŋ ka nyi ajrə wɔtɔ o, wo a nyi amə fafa, i nyo xomə də amə ðəsiadə. ³ Ðo ðeðeɔa a, míacawo mí nyi ənumanyatowo, əgufɔntɔ, i bu əmɔ. Mí nyi hwasi nə ənujro amə kidə àgbæ ðuðu arɔkpa arɔkpa wo. Adənyanyra kidə amənujro ye gbə mə i mí nɔnɔ wo. ⁴ Vð a, gækəmə Mawu mía xðgantɔ ðə ye xomə fafa kidə ye rɔnrɔn disa nə àgbətowo a, ⁵ é xɔ mí gan, kɔ ŋ nyi bæ mí wɔ ənu jɔjɔ taðo i ì xɔ mí gan o, vð a, míanu i ðù àdɔnnù nə ε. É xɔ mí gan, to mía gðjəjə kə i krɔ awo ji, i na i mí trɔ jɔ, i kɔ àgbə ye ye to gbðngbðn kɔkɔ ji. ⁶ Gbðngbðn kɔkɔ hunna i ì ðɔ kɔ də mí a ji taŋ, to mía xðgantɔ Yesu Kriso ji. ⁷ Ənə a, to ye fənu mə a, mía trɔzun əhwe jɔjɔtɔ, i la ðu àgbə mavɔ mavɔ kə mí lə ðo ŋkui a ye cinɔ. ⁸ Ənyɔ àdðdo ðeka nə.

ŋ ji bæ nə gbə nu ənyɔ hunnawo vəvəðə, nə amə kə xɔ Mawu sə awo a ləbə nə ənu nyðŋgbɪn wɔwɔ. Ənu kə nyi àdðdo, i nyo nə àgbətowo see a nə. ⁹ Vð a, nð àzðgə nə àðjìkà dədə əgboorɔtɔ wo kidə təgbi wo hənhrən mə wo. Nð àzðgə nə amədomə mama kidə ajrə wɔwɔ də Moyizì əsə wo ŋ. Ənu gbalə i nyi ənu hunna wo, wo ŋ kɔrɔ amə yi əfi nyðŋgbɪn ðə o. ¹⁰ Nə aməðə lə dɔn kankran də amə wo do mə a, na gbə nə ε, kələkələ tɔ, i gbə nə ε, zəvə a tɔ; gbðxo nə i gbə kɔrɔtɔ ləji ðe a, nð àzðgə nə ε. ¹¹ Ə nya bæ amə hunna məki trɔ lə əmɔ jɔjɔ a ji vð, kə i kɔrɔtɔ ðe lə àgð jəjə mə a, ə lə ðohwe nə ðeekia.

Ədɔ ŋgbəsɪtɔ kə Pəlu cɔ də asi nə Titə a

¹² Gækəmə naa dɔ Atemasə nɔmi Ticikə ðiðə'wo a, təkɔ nə na va əgbɔnyə lə Nikopolisə, ðo leena i ŋ bæ maa nɔ lə vùvðgamə. ¹³ Na təkɔ i kɔrə də Zenasə, əsədɔwɔtɔ a, kidə Apolosə və ŋ, nə wo a tə ŋ zɔn əmɔ; wɔ ənə nə ənu ðə ŋ ka hian wo o. ¹⁴ Míatɔwo cawo na kɔra ŋkɔ yiyi lə ənyɔɛ wɔwɔ mə, ənə a, wo a tə ŋ sun ji i də alɔ amə kə ənu hian vəvəðə wo, i wo ŋ ka lə ðe gbale ma nyo nə ənu ðə o. ¹⁵ Amə kə l'əgbɔnyə awo see lə ci əwo. Ci mía xɔ lə xðsə mə wo.

Mawu fənu na nɔ kidə míawo see!